

KIS LAP

A KIS KERTÉSZFIU. (Lásd a 14. lapon.)

XXV. kötet, 1. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. július 8-án.

k.

Lap.

12

14

44

47

55

70

71

91

trajzi ese-

110

116

134

143

152

154

186

247

265

278

293

295

335

340

373

48, 64, 96, 112,

272, 295, 319,

340, 352, 359

2, 48, 64, 80, 96,

191, 208, 224,

352, 368, 382, 415

10, 144, 160, 176,

320, 336, 352,

368, 283, 400, 416

31, 304, 320, 382,

397, 415

128, 191, 382

416

AZ IGAZI HŐS.

— Elbeszélés. —

Mikor a nyári nagy szünidő beköszönt, minden esztendőben elmentünk két-három hétre Pali bácsi szép falusi birtokára pihenni és mulatni. Pali bácsi öreg agglegény volt, de a gyermekeket nagyon szerette. No, a szünidők alatt aztán volt is módja benne, mert néha egész tuczat fia, leány zsbongott körülötte s minél többen voltunk, Pali bácsi annál inkább örült. Nem is hagyott békét a rokonok közül senkinek, a kinek fia, leánya volt, míg egy pár hétre oda nem küldte hozzá.

Szüleink szívesen eresztettek, mi pedig örömmel mentünk, mert Pali bácsinál kedvesebb bácsit igazán soha sem ismerem. Nem mintha szabad lett volna nála akármiféle pajkos csintalankodás, sőt ilyesmi eszünkbe sem jutott, annyi mindenféle kellemes játék, kirándulás mulattatott naponként. Persze, holmi apró csinyeket azért mégis csak elkövettünk néha s a jó Zsuzsánna asszonynak, az öreg kulcsárnőnek ugyancsak meggyült a baja, mikor egy csapat jókedvű ficzkó betört hozzá a konyhába és segített neki sütni, főzni. Hiába mondogatta, hogy nincs neki szüksége ilyen segítségre, hogy felforgatjuk szép rendben tartott konyháját, kipusztítjuk a kamarát, azért mi csak dévajkodtunk vele. Tudtuk, hogy akármilyen haragos arcot akar is mutatni, igazán mégsem haragszik s utoljára mindig velünk együtt nevet. Nem is tágitottunk addig, míg meg nem fogadta, hogy kedvencz ételünket főzi ebédre, mivel pedig

sokan voltunk, hát nemcsak egy, hanem háromfélét is; és ha aztán megdicsértük, hogy nagyon jó volt az ebéd, akkor már épen megbocsátotta minden apró csinyünket. Pali bácsi nem is tudta meg tőle soha, ki törte el az üveget, poharat, tányért, sőt a jó Zsuzsánna asszony akárhányszor még magára vállalta a hibát, ha Pali bácsi kérdezte.

— Bizony nem emlékszem, hogy és mikor tört el . . . meglehet, hogy én törtem el . . . öreg vagyok már, reszket a kezem, könnyen elejtek akármit.

Pali bácsi csodálkozhatott, hogy a jó Zsuzsánna asszonyt épen akkor lepi meg mindig a gyöngeség és öregség, mikor mi ott vagyunk s hárommannyi pohár, ablak törik, mint máskor. De azért csak mosolygott és — nagyon jól tudta, hányadán van a dolog.

Azon a nyáron, melyről most szólani akarok, vagy hatan voltunk ott, hat évestől tizenhárom évesig. Én már a nagyobbak közül való voltam, kik néha, mikor épen megpihentünk a játéktól, szaladgálástól, szörnyü komoly dolgokról beszélgettünk. Terveztünk, ki milyen pályára fog lépni az életben s persze mindnyájan el voltunk tökélve, hogy hires, nagy emberek leszünk és nagyszerü tetteket fogunk véghez vinni. Mindegyikünk arról álmodozott, hogy jeles hős lesz, vagy legalább is hires ember.

— Én katona leszek, szólt Gyuri. Csak a katona az igazi vitéz.

— Én pedig tudós leszek, jegyzé meg Károly. Fölfedezek valami nagyon szép, nagyon hasznos dolgot, ez többet ér, mint leöldösni az embereket a csatában.

Béla arra készült, hogy majd neki indul a világnak és messze idegen földön félig vad népeket fog tanítani; Janka unokahugom meg el volt tökélve, hogy olyan zongoraművésznő lesz, hogy az egész világ bámulni fogja. Mind helyeseltük egymás tervét, csak a csöndes Erzsike szólt meg ilyképen:

— Ez mind nagyon szép, de ha mindenki olyan nagy dologra készül, akkor ki végzi el majd itthon a szükséges dolgot? Ki lesz a jó Pali bácsi mellett, ha majd nagyon megöregszik és szüksége lesz valakire, a ki ápolja?

A kis leány e kérdése meglepett s hamarjában nem is tudtunk rá felelni. De egyikünk sem akart tágítani kedvencz tervétől s mindnyájan rátámadtunk Erzsikére, hogy ő nem érti a mi gyönyörű terveinket, hogy az csak az igazán szép és nagyszerű, a mit mi akarunk. De Erzsike is makacsul védte magát s mert Pali bácsi épen közel volt, hozzá szaladt és eléje terjesztette a kérdést, hogy döntse el, kinek van igaza.

Pali bácsi oda ült közénk s mi mind a hatan egyszerre kezdtük magyarázni, miről van szó. Így természetesen sok időbe került, míg Pali bácsi megértette; de már szokva volt az efféléhez és végre mégis csak kitalálta, miről vitatkozunk.

— Értem már, értem már, kedves fiam, szólt mosolyogva. Ti mindnyájan, nagy hősök, dicső emberek akartok lenni. Az bizony nagyon szép lesz, a család ugyancsak büszkélkedni fog, ha annyi híres fia lesz. És igazatok is van, jól teszitek, hogy olyan nagy czélt tűztök magatok elé. A ki nem törekszik nagyra, nem jut el

életében semmire, míg a ki nagyra törekszik, sokat érhet el, ha csak felére jutott is annak, a mire törekedett. A legnehezebb az, hogy jól válaszszuk meg a czélt, melyre törekszünk, mert ha valaki olyasmit akar elérni, a mi épenséggel el nem érhető, hát annak bizony kárba vész minden fáradsága, haszontalanul tölti el idejét. No de ha már hősök akartok lenni, hát mért ne kezdenétek el most mindjárt?

Ez az indítvány meglepett. Az igaz, hogy mi már fontos személyeknek tartottuk magunkat, de hát mégis elég szerények voltunk megvallani, hogy még kissé fiatalok vagyunk hősi tettek végbevételére.

— Most még nagyon fiatalok vagyunk, bácsikám, szólt Gyuri. Tudjuk mi, hogy ilyen fiatalon még nem lehet nagy dolgot végbe vinni.

— És mit tartasz te nagy dolognak?

— Hát . . . hát mindenféle hasznos, nehéz dolgot, a mit az emberek csodálnak, mert csak kevesen bírják megtenni.

— Oh, kedves barátom, hasznos dolgot mindenki tehet és minden korban, és végezhet nehéz dolgot is, melyért megdicsérik. Például te, kedves Gyuriczám, igen hasznos dolgot végeznél, ha a szünidő alatt naponkint forditanál egy-két órát a latin nyelvre, melyből a vizsgálatot kissé gyöngye sikerrel tetted le. És ugy látszik, ezzel nagyon nehéz dolgot is végeznél, mert hetek óta készülsz rá, de semmikép sem tudod magadat rászáni, hogy bele is fogj.

— Jaj bácsikám, mi nem efféléről beszéltünk. Az olyan hősi tettnek, a melyet mi gondoltunk, másokra nézve kell hasznosnak lenni, azért bámujják és dicsérik.

— Ahá, értem. Tehát te ugy képzeled, hogy csak az a dicső tett, a mit megbámulnak, dicsőitenek. Ti azt hiszitek, hogy az a jeles cselekedet, melynek nagy a hire.

— Persze! Természetes! kiáltottuk mindnyájan.

— No's, és mit mondanátok az olyan emberről, a ki lemondana a hirről, dicsőségről, csak hogy valami nemes, szép célt elérjen? Ha valaki jeles tettet vitt végbe, talán kevésbé derék ember azért, mert nem híresztelik? Nem hallottátok-e, hogy sok szép, nemes cselekedet történik titokban, ugy hogy soha sem tudja meg a világ, ki tette? Te, Gyuriczám, azt mondtad, hogy a jeles tettnek hasznosnak kell lenni másokra nézve; igen, de ha az, a ki végbe viszi, magának hirt, dicsőséget vár, hát akkor mégis csak a maga kedveért, hiúságból tette, tehát önző volt. Azért tehát, kedves fiam, gondoljátok meg, hogy nem lehet minden katona generális és nem lehet minden ember nagy tudós; de igenis minden ember vihet végbe hasznos dolgokat, ha jó szívvél, kítartással fáradoz azon a helyen, a hová a Gondviselés rendelte. Minden ember életében fordulnak elő bajok, szomorúságok; az igazi hős az, aki hiven teljesíti kötelességeit, nem csügged, ha bajok üldözik és legjobb akarattal, őszinte tiszta szándékkal tesz jót, ahol csak tehet, még kicsi dolgokban is. Így aztán mindnyájan, a kik csak élünk itt a földön, megérdekelhetjük a hős nevét, a nélkül, hogy híresek lennénk.

Elhallgattunk. Az ilyen hősiséget nem találtuk annyira szépek és csábító-

nak, mint a minőt mi magunk gondoltunk ki. Pali bácsi látta arcunkon, mit gondoltunk s így szólt ismét:

— Kedves fiam, hogy meggyőztelek arról, amit most mondtam, elbeszélek nektek egy kis történetet. Nem tudom, nagyon érdekesnek fogjátok-e találni, de ez a történet annyival többet ér más történeteknél, hogy igaz, én magam szerepeltem benne, azt fogom nektek kimondani, a mit magam láttam és tapasztaltam. Saját gyermekkoromból mondom el e kis történetet egy olyan fiúról, minők ti most vagytok, a ki valósággal megérdemelte a hősi nevet. És mindjárt előre megmondom, hogy nem én voltam ez a hős. Ha érdekesnek találjátok történetemet, hát esténként, mikor kifáradtatok a játékban, majd folytatom, míg végére nem érünk.

Nagy örömmel fogadtuk a bácsi szavait, elhelyezkedtünk körülötte és figyelmesen hallgattuk. Ő pedig így kezdte:

— Mikor én körülbelül akkora fiu voltam, mint ti, akkor én is mindig arról álmodoztam, hogy majd ha nagy leszek, híres hősi tetteket fogok végbevinni. Hol arra gondoltam, hogy vitéz katona leszek és nagy csatákat fogok nyerni, hol meg Kolumbusz Kristóf példájára valami új világrészt akartam fölfedezni és száz ilyenféle tervet csináltam.

Mint tudjátok, én egyetlen fia voltam anyámnak s jó atyámat korán vesztettem el, alig emlékszem rá valami keveset. Vidéken laktunk, falusi jószágunkon, itt, a hol ti most nálam mulattok nyáronként. Mint látjátok, kicsi falucska ez, iskolája csak olyan, a milyen az egyszerű falusi

gyermeknek szükséges. Itt tehát nem tanulhattam sokáig, de anyám nem akart elbocsátani magától, nem akart városba adni iskolába, hanem nevelőt fogadott és egy pár esztendeig aztán még otthon tanultam. Végre is azonban anyám úgy találta, hogy így nem jól megy a dolog, jobb volna, ha nyilvános iskolába járnék, mint a többi fiuk; csak hogy nem tudta magát elszánni, hová küldjön. Ezért tehát irt testvérbátyjának, kinek magának is több fia volt, ki tehát jó tanácsot adhatott.

Én nem ismertem ezt a nagybátyámat, kinek Kartali volt a neve. Budapesten lakott s fiai ott jártak iskolába; nyáron pedig a szünidőre az egész család kiment nagybátyám falusi jószágára, mely a Duna mentén feküdt. Azt is tudtam, hogy legnagyobbik fia csak egy vagy másfél évvel idősebb, mint én.

Nagybátyám azonnal felelt anyám levelére, még pedig azt írta, hogy anyám küldjön engem hozzájuk. »Majd ha látom a fiút, ha megismerem, milyen, mit tud, akkor aztán megmondom, mit csináljunk vele«, írta levelében.

Ez az indítvány nagyon tetszett nekem s folyton ostromoltam anyámat, beszéljen nagybátyámról és fiairól. De anyám csak

annyit mondott, hogy a bácsi igen komoly, de kedves, derék ember, kit bizonyosan szeretni fogok.

— A mi fiait illeti, azok közt van egy, a ki igazi kis hős. Majd iparkodjál, hogy jó barátod legyen s hogy te hasonlóvá légy hozzá.

Egy kis rokonom van, a ki hős, igazi kis hős! Egyébre gondolni sem tudtam,

— De hát, kedves anyácskám, mit csinál, hogy már hősnek nevezik? kérdém.

— Majd meglátod.
— De hiszen annak rendkívüli dolgokat kell végbe vinni, a ki hős akar lenni. Mit mivel az én unokatestvérem?

Erre anyám nem felelt, csak nevetett.

— És melyik az? Többen vannak fiuk, melyik közülök a hős? Mi a neve?

— Azt nem mondom meg. Majd találkozol vele s ha nem

ismersz rá, akkor szomoruan fogom tapasztalni, hogy te nem leszel hozzá hasonló. De remélem, ráismersz, és követni fogod.

Megölelt és nem mondott többet, de én persze csak annál inkább kíváncsi lettem. Ezerféle gondoltam, hogy ugyan micsoda nagy dolgot vihetett végbe az az én unokatestvérem. Talán tüzből vagy vízből mentett meg valakit? Vagy valami rettenetes fenevaddal viaskodott. medvé-

... BOGRÁCS MELLETT FORGOLÓDOTT.
(Lásd a 7. lapon.)

vel, farkassal? Természetesen hiába volt minden fejtörés, bele kellett nyugodnom, hogy majd megtudom, ha ott leszek a bácsiéknál. Alig vártam, hogy induljak.

Mikor aztán csakugyan indulni kellett, akkor kissé elmúlt a kedvem, mert válnom kellett jó anyámtól, kitől eddig még soha sem voltam hosszabb időre távol. Szerettem volna menni is, maradni is és kivált mikor láttam, milyen nehezére esik jó anyámnak a válás, akkor biz' én nem gondoltam semmi hőstettre, hanem csak arra, hogy mégis csak jobb volna itthon maradni. De hát menni kellett, még pedig egymagamnak.

— Már elég nagy fiu vagy, hogy magad menj, szolt anyám. Nem is érhet semmi baj. Itt felülsz a vasutra, ott pedig a bácsi fog reád várni az állomáson. Aztán irj gyakran, és ird meg, hogy érzed magadat a bácsiéknál.

Jó anyám elkisért a pályaudvarig s nem távozott, míg a vonat meg nem indult. Nagy kedvem lett volna sirni, ha nem rösteltem volna a többi utasoktól, kikkel egy kocsiban ültem. Szerencsére az ablaknál ülve kinézhettem s utitársaim nem látták, mikor egy-egy könnyesepp mégis csak végig gördült az orczámon.

Lassan lassan lecsillapodtam. Most történt először, hogy egymagam utaztam s kissé büszkének éreztem magamat ez önállóságra és szabadságra. Csakhogy tulajdonképen nem igen tudtam, mit csináljak szabadsággal. Meg voltam győződve, hogy a többi utasok mind bámulnak engem, hogy ilyen fiatal létemre egyedül merek utazni; fürkészőleg néztem hát reájok, de nagyon csalódtam. Az

egyik utas olvasott, a másik aludt, a többiek beszélgettek, velem épenséggel nem törődött senki. Ez bosszantott is, szomorított is, félénken huzódtam meg a sarokban s megint a kedves szülői házra, jó anyámra gondoltam s megint kevésbe mult, hogy el nem pityeredtem. De ekkor egyszerre az jutott eszembe, mit mondana az én unokatestvérem, az a hős, ha sir-dogálni látna? Bizonyosan nevetne, szá-nakozólag mosolyogna rajtam, mert a hősök nem szoktak sirni. Erősen eltökél-tem tehát, hogy nem fogok sirni, inkább úgy teszek, mintha aludnám. Hátra dől-tem, behunytam a szemeimet és csakhamar valósággal aludtam.

Minden baj nélkül megérkeztem az állomásra, hol ki kellett szállanom s hol nagybátyámnak kellett reám várni. Mert a szünidő elején voltunk, a bácsi és családja falun nyaraltak. A mint a kocsiból kiszáltam, nyugtalanul nézegettem körül; hogy fogok ráismerni nagybátyámra, a kit még soha sem láttam? De alig hogy erre gondoltam, egy nyájas képű, félig ősz ur hozzám lépett és barátságosan a vállamra ütött.

— Te vagy az én Pali öcsém, ugy-e?

— I... igen... én Pali vagyok, felelém megzavarodva.

— No's, én vagyok a nagybátyád. Isten hozott, kedves fiam.

Aztán egy fiunak intett, ki körülbelől olyan idős lehetett, mint én s ki azonnal ott termett mellettünk.

— Ez Jani fiam, szolt a bácsi. Fiam, ez unokatestvéred, Pali. Öleljétek meg egymást és legyetek jó barátok, szerető rokonok.

(Folytatása következik.)

A HÁROM KIRÁLYKISASSZONY.

— Mese. képpel. —

VOLT volt, hol nem volt, egyszer valahol és valamikor volt egy hatalmas király és ennek volt három leánya: Rózsa, Piroska és Viola. Rózsa magas termetű volt, büszke s mikor pompásan felöltözve végig lovagolt az utcán, az emberek megcsodálták, de ki is tértek az utjából, mert féltek tőle. Piroska egészen másféle volt: vig, fűrgé, örökké tánczolt és kaczagott, soha sem lehetett vele egy komoly, okos szót váltani, mert a mulatságon kívül semmi egyeben sem járt az esze. A harmadik testvér, Viola, a legfiatalabb volt és tulajdonképen szebb is, okosabb is, kedvesebb is, mint a másik kettő; de őt jóformán észre se vette senki, mert szelid, szerény leányka volt és míg testvérei mulattak, parádéztak, ő a kertben virágait ápolgatta, madárkáját etette és így is boldognak érezte magát.

Történt azonban, hogy a király nagy beteg lett. Az orvosok összeültek és tanácskoztak, a legerősebb orvosságokat adták be a királynak, de mind nem használt semmit. Próbáltak mindenfélét, de a király csak folyton rosszabbul lett, napról napra jobban gyöngült és félhetek, hogy ha hamarosan nem találnak valami biztos orvosságot, hát a király nem sokára meg fog halni.

Nagy volt mindenfelé a szomorúság, a király leányai is naphosszat sirtak. Egyszer aztán jött egy öreg ember és így szólt:

— Amott abban a rengeteg erdőben él régóta egy titkos varázsoló, a ki min-

den betegségre tud orvosságot. De vagy a betegnek magának, vagy a felségének, gyermekének kell oda menni érte és megalkudni, mert ingyen nem adja ám.

— Jól van, elmegyek én, szólt Rózsa királykisasszony büszkén.

Tele rakta a zsebeit arannyal és drágaságokkal, hintóba ült és megindult az erdőbe. De a mint az erdőhöz ért, bizony ki kellett szállani a kocsiból, mert olyan meredek, szakadékos volt a hegy-ség, hogy még gyalog is nehéz volt benne előre jutni. A királykisasszony azonban büszkén mondá:

— Egy kis hegytől még nem ijedek meg. Csak azért is megtalálom azt a varázslót.

Gyalog indult hát neki és jó ideig bolyongott, mignem egyszerre egy nagy darázs röppent fel előtte. És a darázs oly furesán dongott, mintha azt mondta volna:

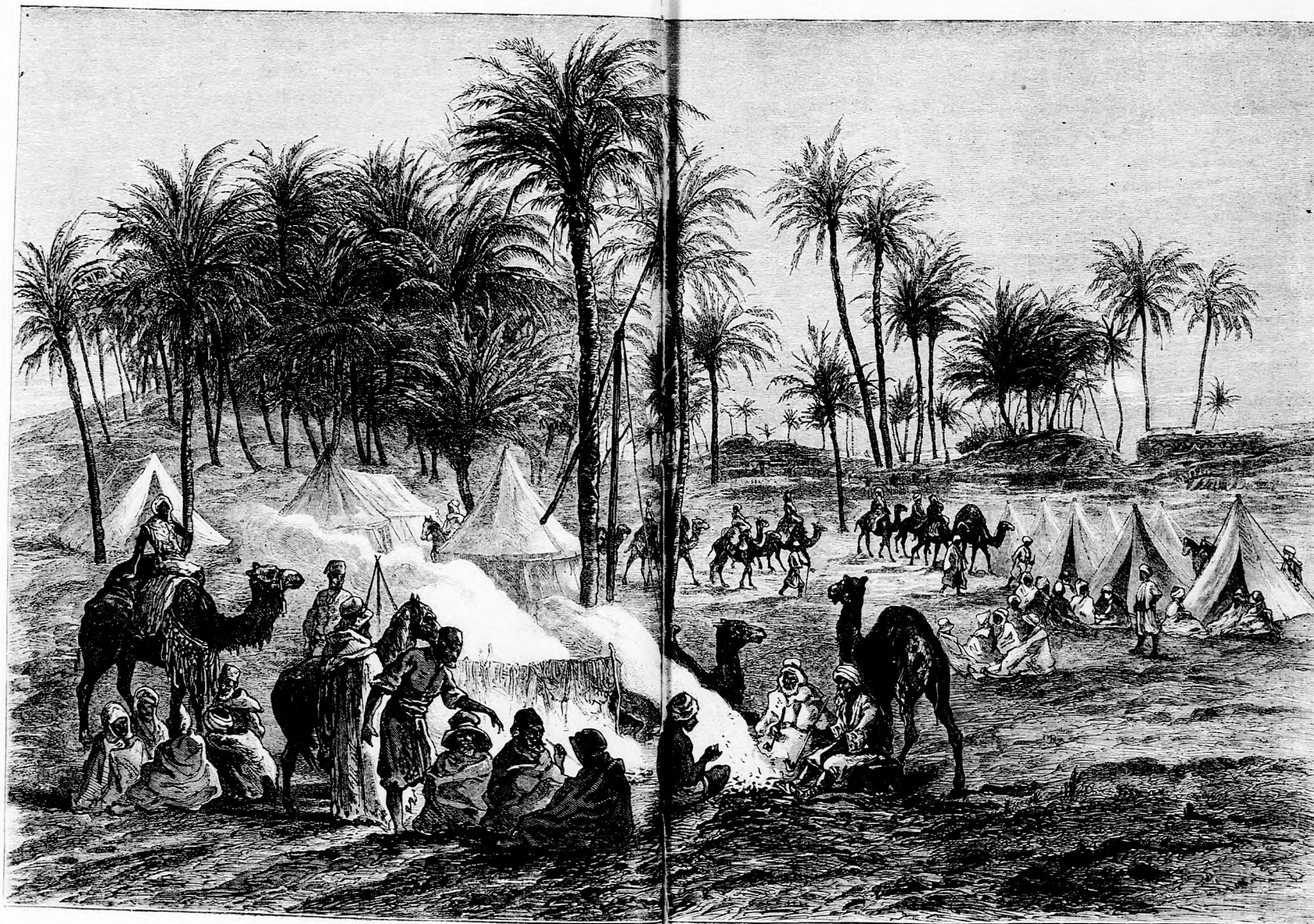
— Jőjj csak utánam, elvezetlek én.

Utána ment, mind mélyebbre a rengetegbe, mignem egyszerre szinte ijedten állt meg. Egy förtelmes csufemberkét pillantott meg, ki egy ágas-bogas fára akasztott bogrács mellett forgolódott. (Lásd a képet az 5. lapon.) Hegyes orra, hegyes szakáll a kancsal, ravasz szeme volt s a mint a darázs oda röpült feje fölé, az emberke így szólt:

— Hoztál valakit? Ki az, mit akar?

— Én vagyok, Rózsa királykisasszony, szólt a király leánya. Hallottam, hogy neked mindenféle titkos orvosságaid vannak. Atyám, a király, nagyon beteg, adj tehát olyan orvosságot, mely meggyógyítsa. Hoztam kincset eleget, megfizetem.

(Polytatása a 10. lapon.)

Az oázison. (Lásd a 16. lapon.)

(Folytatás a 7. laphoz.)

Ezzel a királyleány büszkén előmutatta a sok fényes aranyat és drágaságot. A csuf kis emberke ravaszul nézegetett a királyleányra, aztán így szót:

— Orvosságot adhatok, de az árát én szabom meg. Aranyra, ezüstre nincs nekem szükségem; ugyan mire való volna az itt az erdőben. Hanem szükségem van szolgálóra. Ha tehát meg akarod menteni atyádat, akkor el kell szánnod magadat arra, hogy mihelyt az orvosságot haza vitted és a király meggyógyult, te visszatérsz ide és az én szolgálóm leszel. Amott van egy tágas barlang, ott lesz a lakásod.

De már erre a beszédre elfutotta Rózsa királykisasszonyt a méreg! Ő, a királykisasszony, visszatérjen ide és szolgálója legyen ennek a förtelmes ördögfélének! Ez már mégis csak vakmerő követelés. Nagy büszkén felelte is reá:

— Azt nem teszem, soha!

— Gondold meg! Jó dolgod lesz nálam.

De már erre gunyosan kaczagott a büszke királykisasszony.

— Oh te förtelmes szörnyeteg, még ilyet is mersz mondani nekem! Talán bizony van fényes palotád és vannak szép paripáid is, hogy kedvemre lovagolhassak?

— No's, ha lovagolni akarsz, mindjárt haza röpitlek, szolt boszusan a csuf emberke. Darázs szolgálóm, állj elő!

A darázs előröppent és a királyleány maga sem tudta, hogy történt, de egyszerre csak az óriás nagyra nőtt darázs hátán ült s a darázs aztán rettentő dongással felröppent és vitte szélsébséggel. A büszke királykisasszony majd holtra ijedt,

de az egész csak pár percig tartott, aztán egyszerre azt érezte, hogy a darázs ledobta őt a hátáról a földre. A mint fölnyitotta szemeit, öröndve látta, hogy épen a palota előtt, a kert puha pázsitján fekszik. Haza sietett s csak annyit mondott, hogy azzal az erdei boszorkánynyal nem lehet boldogulni.

— Majd megpróbálom én, szolt a víg Piroska.

Másnap utnak indult és eljutott a csuf emberkéhez, a ki épen úgy fogadta, mint Rózsát és ugyanezt kívánta tőle. Piroska nagyot nevetett.

— Jaj te bolondos, felelé, ugyan hogy képzeled, hogy én itt maradnék! Mindjárt első nap megszökném, mert nekem multság, táncz kell minden nap.

— No hát akkor tánczolj haza, szolt a csuf emberke haragosan. Darázs szolgálóm, tánczoldtasd meg.

A darázs oda röppent, tánczra kapta Piroska királykisasszonyt és mint a forgó szél, úgy rohant vele tova. A szegény királyleánynak feje kábult, füle zugott s tépett ruhával, lihegve rogyott össze épen a palota kapuja előtt. Sok időbe került, míg végre összeszedte magát és bement; de az orvosságot, mely atyjokat megmentse, ő sem hozta el.

Harmadnap a félénk, szerény Viola indult utra. Nem szolt semmit, hogy ő is próbál szerencsét, hanem korán reggel gyalog kelt utra és nemsokára eljutott a csuf emberkéhez, ki boszusan fogadta:

— No, már megint alkalmatlankodik valaki! Hát te mit akarsz?

Viola szeliden mondta el, hogy atyját akarja megmenteni, a titkos, bürös orvos-

ságot kéri. Erre a förtelmes kis ember így szólt:

— Az orvosságot megkapod, de csak ha visszajössz és az én szolgálóm leszel örökre.

— Mindent megteszek, csak jó atyámat megmenthessem, felelt Viola őszintén.

A csuf szörnyeteg vigyorgott, a mi még csufabbá tette. Aztán elővett egy piczike üvegcsét, megtöltötte a bográcsban párolgó nedvvel és átadta a kis királyleánynak.

— Ime, itt az orvosság, ha a király ezt megiszsa, meggyógyul. Este pedig, mikor a nap leszállt, elküldök érted. Darázs szolgálóm, vidd haza ezt a jó kis leánykát.

A darázs hátára vette a királykisasszonyt és oly gyöngéden, oly kellemesen röpült vele, hogy Viola szinte azt hitte, hogy bölcsőben ringatják. Pár percz múlva otthon volt.

Sietett az orvossággal beteg atyjához, ki már alig-alig hogy élt. De a mint a titkos orvosságot lenyelte, egyszerre új élet ömlött ereibe, arcza kipirult, ereje visszatért s alig egy óra múlva talpra ugrott, olyan erős és egészséges volt, mint még soha sem.

Nagy volt az öröm és ujjongás, mindenki dicsérte Viola királykisasszonyt, csak hogy nem tudták ám, milyen áron szerezte meg az orvosságot. Csupán két testvére tudta s ezek most csufolták és gunyolták, hogy Viola az erdőben egy szörnyeteg szolgálója lesz. Ingerkedtek vele, hogy mondjon el mindent atyjoknak, ő, a hatalmas király, majd bir azzal a boszorkánymesterrel. Viola bizony szomorodott is egy kicsit, de aztán így szólt:

— Nem, nem szegem meg szavamat. Ő beváltotta ígéretét, megmentette atyámat, én szívesen feláldozom magamat.

Szobájába zárkózott s várta, mi fog történni. A mint beesteledett, a nyitott ablakon egy darázs röpött be. Viola ráismert, — ez a csuf kis ember szolgálója volt.

— Ülj a hátamra, viszlek a gazdámhoz, szólt a darázs.

Viola engedelmeskedett, kiröppentek az ablakon és csakhamar messze tul voltak hegyen-völgyön. De a mint leereszkedtek s Viola a földre lépve fölnyitotta szemeit, mit látott! A zord vadon bérczek helyén, hol nappal járt, tündérszépségű kert terült el, közepén márványpalota s az ajtóban aranyos ruhába öltözött dőlczeg királyfi állt. Elébe sietett Viola királykisasszonynak s így szólt:

— Nemes királyleány, te nemcsak atyádat mentetted meg jószágoddal, hanem engemet is fölszabadítottál az átok alól, mely alatt száz esztendeje szenvedtem. És itt az én királyságom, légy te az én királyném.

Viola örvendve nyújtott kezét a dőlczeg királyfinak, ki aztán bevezette a pompás palotába. Másnap pedig aranyos hintóban kocsiztak Viola atyjához s az öreg király, megtudván a történeteket, megáldotta jó leányát és a királyfit. Rózsa és Pirokska azonban szégyenkezve vallották meg, hogy ők nem akartak áldozni, szenvedni atyjok megmentéseért. Szégyenökben kolostorba bujtak és ott haltak meg, Viola pedig és a királyfi mai nap is boldogan élnek, ha ugyan már meg nem haltak.

FÉSZEK A KARSZÉKBEN.

— Levél Forgó bácsihoz. —

NEDVES Forgó bácsi!
 EKEM és Gizike hugomnak most olyan nagy örömünk van, hogy meg nem állhatom, hogy le ne írjam. Még le is rajzoltam és ha kedves Forgó bácsi az én gyöngye rajzomat kijavítaná és a »Kis Lap«-ban közölné, akkor már épen nagy lenne az örömünk. (No's, hát örüljétek, megtettem. F. b.)

Hogy a rajzot megmagyarázzam, hát először is azt kell megemlítenem, hogy a házuk mögött nagy kertünk van, melynek hátsó része valóságos sűrű kis erdő. Tavaly nyáron egy rokonunk volt látogatóban nálunk, a ki nagyon szeretett a hűvös, árnyas sűrűben olvasgatni s egy napon oda vitetett magának egy kerti széket. Mikor elutazott, a szék ott maradt és bizony meg is feledkezett róla mindenki, a mi nem csoda, mert a kertnek azon a táján nagyon ritkán jár valaki.

De mikor e tavaszon megint kizöldültek a fák, én meg Gizike összebarangoltuk a kert minden zugát s egyszer rátaláltunk az ott felejtett székre is. Már épen föl akartuk kapni, hogy elvigyük, mikor észrevettünk valamit az ülésén: félig kész fészket.

— Nem fészek az, szolt Gizike. Csak a szél sodort oda holmi füvet.

— De igen, fészek, csak hogy még nincs készen. Most kezdték építeni a madárkák. Várjunk egy pár napig, majd meglátjuk.

Vártunk és csakugyan igazam lett. Mikor néhány nap múlva megint oda mentünk, teljesen kész fészek volt ott a széken, a fészkekben pedig egy kis tojáska.

Tapsoltunk örömmünkben és szaladtunk mamánkhoz, elmondtuk, hogy az a hamis madárka milyen kényelmesen helyezkedett el a karszékekben, mit csináljunk vele? Mamácska pedig így szolt:

— Semmit se csináljatok. Hadd költse ki a madárka tojásait. Ne zavarjátok, ne járjatok nagyon közelében, különben elriasztjátok szegénykéket.

Megfogadtuk mamánk intését, de mindennap eljártunk a fészek tájára s messziről nézegettük, vigyázva, hogy meg ne riaszszuk a madárkát. Mert pár nap múlva már egyik madárka mindig ott ült a fészken, hogy kiköltse tojásait. Ennek még inkább örültünk, mert így nem sokára meglátjuk az apró madárká-

kat is. Hanem egyszer aztán nagy veszedelmet vettünk észre.

Egy napon, a mint ismét messziről nézegettük madárkánkat, Gizike hirtelen olyat sikoltott, hogy szinte megijedtem. De még azután is megijedtem, mikor láttam, miért sikoltott Gizike: a nagy fekete macskánk velünk jött, meglátta a fészket és egyenesen rárontott a madárkára.

Én nem voltam rest, utána rohantam és szerencsésen elfogtam. A madárka a nagy lármára felröppent a fészkről, de mi gyorsan elmentünk, s a madárka nem sokára visszatért tojásaira.

Ezóta kissé meg vagyunk akadva. Gizike is, de még magam is, úgy szeretjük azt a kedves kis madárkát, hogy minden áron meg akarjuk védelmezni. Már pedig az a ravasz czicza, miután fölfedezte a prédát, bizonyosan újra oda szeretne menni. Most hát fogva tartjuk és őrizzük a cziczát és addig nem is sétálhat kedvére, míg a kis madarak meg nem tollasodtak és ki nem repültek.

Mert már kibujtak ám a tojásból s egész nap nagy éhesen csirpegnek, az öregek meg hordják nekik az eleséget. Szeretnénk rajtuk segíteni, de nem tudunk, mert a kis bohók csak szüleik csőréből fogadják el a rovarokat. De majd ha nagyobbak lesznek, mi is etetjük őket.

Egyszer arra is gondoltam, hogy a kicsinyek közül egyet-vagy kettőt kivesszek és kalitkában nevelek fel. De mamácska azt mondta, hogy kegyetlenség a szabadságot szerető madárkát kalitkába csukni. Tehát nem fogjuk őket bántani. Már nem sokára ki is röpkölnék.

Kedves Forgó bácsit melegen üdvözölve maradtunk

hü kis olvasói

Fejérvári Bela és Gizike.

A KIS KERTÉSZFIU.

(Képpel a ezimlapon.)

FÖKERTÉSZ úr parancsa,
Nem tréfa, szóbeszéd:
Szalad Peti azonnal
Ha hallja a neszt.
S parancs szerint virágot
Tesz-vesz ide, oda . . .
Tanul sok kerti munkát
S nem bánja meg soha.

Év évre mul s ha mindent
Okosan megteszen,
A kis kertész-fiúból
Főkertész ur leszen.
Aratva szép virágot,
Ha jó magot vetett,
Csöndes örömben él át
Egy boldog életet.

A SÓ A KELETEN.

NAGY sivatagokon, melyek Afrikában és Arábiában terülnek el, itt-ott egy kis facsoport int a lankadt, szomjas utas felé. Nagy az öröm az utasok közt, ha megpillantanak egy ilyen oázist, tudják, hogy ott árnyéket és legtöbbször hús forrást is találnak, igen gyakran pedig egy-egy vándor arab csapatot is, mely ott ütötte fel sátrait s barmaival ott marad, míg a fű nincs egészen leleelve. Az utast pedig a sivatag lakói vendégszeretettel fogadják, mihelyt egyszer táborukba belépett. Ugyanaz a szilaj pusztalakos, aki kint a sivatagban irgalom nélkül kirabolja, megöli az utast, otthon sátorában készséggel megosztja

vele mindenét s jaj annak, ki a vendéget bántani merné. Ha pedig az idegen együtt evett a házi gazdával kenyeret és sót, akkor örök hűséggel tartoznak egymásnak.

Különösen a sónak van a keleti, főképp a mohamedán vallású népeknél az a nagy jelentősége, hogy akik egymás sójából ettek, annyi mintha azt esküdték volna egymásnak: »E naptól fogva barátok vagyunk, egymás ellen soha sem fogunk véteni.« És a legnagyobb szégyen, ha valakire azt mondják: »Evelt az én sómból, mégis ellenségem.« Ezt minden más gonoszságnál nagyobbabbnak tekintik, az olyan embert mindenki megveti és kerüli.

Az arab, ha valakinek hűséget esküszik, kihuzza kardját, egy kis sót tesz a fényes aczél pengére és erre esküszik, hogy hiven megtartja szavát; és a leggonoszabb rabló is megtartja így tett esküjét és annak, a kinek adta, soha többé a haja szálát sem görbiti meg, egy fillérnyi jószágát sem veszi el. Még akkor is, ha az így kötött barátság megbomlik és a barátok ellenségekké lesznek, nem felejtik el, hogy együtt ettek sót, nem törnek egymás életére.

Milyen nagy hatalma van a só e sajátságos tiszteletének a keleti országok lakosaira, arról a következő érdekes történet is föl van jegyezve.

Perzsiában (keressétek meg a térképen) több száz esztendővel ezelőtt egy híres, vakmerő rabló élt, a kinek Jakub ben Laisz volt a neve. Sokáig garázdálkodott már, de nem tudták elfogni. Nem is volt afféle közönséges gonosztevő, mert

bár rabolt, lopott, de másfelől sok jót tett, kincseit elosztogatta a szegények közt. És a kit megrabolt, annak nem vitte el mindenét, hanem valamit mindig hagyott, hadd lássa a vesztesége fölött szomorkodó, hogy nagyobb is lehetett volna a veszteség.

Ez a veszedelmes rabló egy napon azt a tervet főzte ki, hogy nem bajlódik ő többet holmi apró rablásokkal, hanem betör magába a királyi palotába, ott összeszedhet annyi kincset, hogy még az unokájának is juthat belőle. Nagy fortélyosan kieszelte, hogy és mikor lopózhatik be, hol kell a kincseket keresnie és merre fog legbiztosabban kijuthatni a palotából. És a mint kitervezte, azon módon szépen be is jutott a palotába.

Éjjel, mikor mindenki mélyen aludt, a vakmerő rabló előbujt rejtekéből, végig kutatta a pompás termeket és tömérdek aranyat, drágakövet szedett össze. Mind berakta a magával hozott zsákba és mikor már megelégette, megindult kifelé, hogy zsákmányával elillanjon. A mint így egyik termen keresztül megy, a sötétben beleütközött egy asztalba s jobban oda nézve, látta, hogy tányérok vannak ott. Az egyikén valami fehérét látott, apró darabokban. Azt hitte cukorféle csemege. Kedvet kapott egy kis édességre, fölkapott tehát egy darabot és beleharapott.

De a mint beleharapott s megérezte ízét, majd hanyatt esett ijedtében. Nem cukor volt az, hanem só, nagy darabos só, melyet valami célra oda készítettek. És ez a király sója volt! Megízlelte a király sóját, tehát annyi mintha szent barátságot és hűséget esküdött volna a királynak. És bármily gonosz rabló volt,

a szent szokás ellen nem akart vétetni, nem akarta maga magát nyomorult, hit-szegő embernek tartani. De ha ezt nem akarta, akkor az összeszedett kincset sem viheti el, nem rabolhatja meg a királyt.

És az összegyűjtött sok kincset letette az asztalra s üres kézzel távozott.

Másnap reggel nagy rémület volt a palotában, mikor a termekben mindenfelé észrevették a drága ékszerek eltűnését. De még nagyobb volt a csodálkozás, mikor e kincseket mind megtalálták együtt ott az asztalon, hová a rabló letette. Nem lehetett semmi kétség, hogy rabló járt ott. De ha már egyszer ott járt, össze is szedte a sok drága kincset, miért nem vitte is el, mért hagyta ott közel az ablakhoz, melyen át kimenekült?

Senki sem tudta a titkot megfejtetni s a király nem birt megnyugodni miatta. Mindenkép tudni szerette volna, mi történt hát akkor éjjel az ő palotájában. Ezért kihirdetteté, hogy bocsánatot és kegyelmet, sőt hozzá még jutalmat is ad annak, a ki ezt a sajátságos rablást véghez vitte; csak jőjjön elő és magyarázza meg.

Nem sokára jelentkezett is Jakub ben Laisz a palotában. Megvallotta a király előtt, hogy ő volt a rabló és el is vihette volna egész bátorságban az összeszedett kincseket, de megízlelte a király sóját, tehát nem véthetett többé ellene. A rabló őszinte vallomása nagyon megtetszett a királynak, de különösen az, hogy az ősi szent szokást oly hiven megtartotta, mikor pedig senki sem tudhatta volna meg, mi történt vele. »Az nem lehet közönséges, rossz lelkű ember, a ki a hűség és barátság jelképeért le tud mondani oly

nagy kincsről«, gondolá a király s felszólította a vakmerő rablót, hagyja abba gonosz mesterségét, lépjen be a király seregébe.

Jakub ben Laisz elfogadta a király ajánlatát s a király nem csalódott benne. A volt rabló nemcsak rendkívül vitéz katona lett, hanem példásan hű, szavartató, a kiben mindig meg lehetett bízni. Gyorsan emelkedett, nemsokára a sereg fővezére lett és sok nagy csatát nyert, a nép nagyon megszerette s mikor az öreg király meghalt, Jakub ben Laiszt választották királylyá. És ő lett alapítója a Saffaridák uralkodó családjának. Utódai aztán még sokáig uralkodtak Perzsiában.

E történetet ma is mindenütt beszélék a sivatagok szilaj lakosai és az utas, ha bármily drága kincsekkel lépett be sátorukba, nyugodtan alhatik, mihelyt együtt ettek sőt és kenyeret.

AZ OÁZISON.

(Képpel a 8. és 9. lapokon.)

*Sivatagban, mint egy kicsi sziget
Enyhe árnyat kínál a zöld pálma-liget.
Hetekig vándorló csüggedt karavánok
Hűvösébe jutni be nagyon kívánnak.*

*A tengeri, égő, sivatár homok pusztán
Tere-háton üggyel-bajjal átaluszcán,
Ha föllünik nekik az oázis zöldje,
Hálaimát zengve borulnak a földre.*

*Megenyhítésére a kiszáradt mellnek
Kristálytisza forrást, friss vizet itt lelnek.
S a zöld fűvön édes a karaván alma,
A kigyuló arcot legyezi a pálma.*

*De hisz? Áfrikában talán csak nem fáznak,
Hát tüzet mért gyújtnak szélén az oáznak? —
A tűz a karaván életének öre,
Oroszlán, hiéna, tigris retteg tőle.*

A TENGER ÉS AZÉR.

— Mese. —

Egy kis forrás erecskéje lefolyt a tengerbe.

— Istenem, így szólt a szerény vízecke, mit mérnek a mérhetetlenségben az én néhány csepjeim?

— Bátorodjál fiam! felel az anyatenger; azok is segítik hordozni a kevély árbozoz hajókat.

Behat az egészbe minden kör és munkásság, bármily csekélynek látszik is az; csak tünődésünk annak csekélységén, le ne bágyasszon bennünket róla, s annak teljes erőnkől megfelelni ne restelkedjünk.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXIV. köt. 25-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Vonat.“

Helyesen fejtették meg: Oláh János, Köhner Alfréd és Jenő, Pintér Teréz, Varanits Kornélia, Poldini Emma és Lujza, Schmidl Olga és Miklós, Weisz Teri és Béla, Molecz Béla, Jónász Vilma és Frida, Hubert testvérek, Ofner Szeréna, Fligl József.

Jótekonyság.

A csángó magyarok betelepítésére adakoztak: Nagy Honka gyűjtése 5 frt. 50 kr (Egyes adakozók: Nagy Honka 1 frt., Nagy György 30 kr., Szabó Mari 40 kr., Auer Nella 50 kr., Auer Károly 50 kr., Bodrogi Elemér 30 kr., Ágai Margit 1 frt., Pariss Rózsika 50 kr., N. N. 1 frt.), Ullmann Mariska és Jenő 15 frt. — A már eddig kimutatott 239 frt. 32 krral együtt 259 frt. 82 kr., mely összeg a »Nemzet« június 30-ki számában ki van mutatva.

*

Halmi Ferencz árvái javára: Gyurkóvics Otta gyűjtése 5 frt. — A már eddig kimutatott 1 frttal együtt 6 frt.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.

Forgó bácsi.